

Fakafoki 'o e Tu'unga Lelei 'o e Vaí Lisi ke vakai 'aki e

KI A KINAUTOLU 'OKU NŌFO'I A MAUÍ NA'E UESIA 'E HE NGAAHI VELA LAHII

Lisi ke vakai 'aki e Fakafoki 'o e Tu'unga Lelei 'o e Vaí

I he taimi 'oku liliu ai 'a e Fale'i ki Ta'emalu 'a e Vaí, 'oku tapou atu ke falasi 'a e 'ū me'a fakapalama 'i homou 'apí. Ko hono ue'i ko ia 'a e vai ma'a mei ho'o 'ū paipa 'oku ne falasi mai 'a e kongokonga'i me'a pea mo e fanga ki'i momo'i me'a mei ho'o halanga pamu vai. Ko e ngaahi fakahinohino ko 'eni 'oku fakahokohoko fakasitepu atu ki he founга hono falasi 'o e halanga pamu vai mei ho 'api.

Fakatokanga'i ange: 'E malava ke 'asi ha lanu kehe e vaí lolotonga hono falasi. 'Oku tonu ke hoko pē 'eni pea 'oku 'ikai ko ha faka'ilonga ia 'o ha palopplema. E malava ke 'i ai e lanu meimeい hu'akau 'i he vai 'a ia ko ha faka'ilonga 'oku 'i ai e 'ea 'i he 'ū laine. Ngāue 'aki 'ae vai kuo falasī ki he ngōue pe ngaahi 'ēlia 'ata'atā, 'o ka lava.

Ko hono falasi ho'o 'Api

- Fakaavaava e ngaahi matapa teké mo e ngahai matapā hū'angá ke fehū'aki e 'eá.
- Tamate'i 'a e me'a tamate'i/fakamo'ui 'o ho'o vai mafaná, 'o ka lava.
- Kumi e tepi vaí ke fakalele 'a e vai pea mo fakapapau'i 'oku ava/atā 'a e 'ū fakatafenga vai.
- To'o pe fakatafe ha me'a fakama'a vai pea mo e 'ū me'asivi, kapau 'oku 'i ai. 'Oua 'e falasi fakafou 'i he me'a fakama'a pe me'asivi.
- To'o 'a e 'ū kofukofu vangavanga pea mo e 'ū me'a mimisi 'ea mei he 'ū tepi vai pea mo e 'ū 'ulu'i saoa.
- Falasi 'a e 'ū tepi vai, kau ai 'a e 'ū topu pea mo e 'ū saoa 'aki e vai momoko. Fakamo'ui 'a e 'ū tepi vai ki he'ene taupotu taha 'i he peito pe falekaukau, kamata 'aki 'a e ofi taha ki he mita, fakaava kotoa 'a e 'ū tepi 'i he lēvolo taupotu taha ki lalo, kimu'a pea toki hoko atu ki he fungavaka hoko hake ('okapau ko ha langa fungavaka). Ko 'ene lava kotoa pe 'a e 'ū tepi vai hono fakalelei ki he taupotu taha, tuku e vai ke lele 'o 'ikai toe si'i hifo he miniti 'e 5.
- 'I he taimi 'oku tamate'i ai 'a e 'ū tepi, fakahoko 'aki 'a e 'oppositi 'o e hokohoko ne ke fakamo'ui 'aki, kamata 'i he fungavaka hono ua ('okapau ko ha fale fungavaka) 'i he taupotu taha 'o e poini e mita, kimu'a pea toki hoko ki he lēvolo taupotu taha 'i lalo 'o fakahoko 'a e m'ea tatau.
- Fakama'a pea toe fokotu'u 'a e 'ū kofukofu vangavanga pea mo e 'ū me'a mimisi 'ea 'i he tepi vai('ū) pea mo e 'ulu'i saoa('ū).
- To'o 'a e me'a 'ufi'ufi 'o e fakatali ki he toilet kotoa kimu'a pea toki falasi. Falasi kotoa 'a e 'ū toilet peat fakalele 'a e 'ū me'a fakama'a he 'osi e tu'u ofi mo e tu'u mama'o (kapau 'oku 'i ai) ki he ngaahi miniti 'e 3. Fakafetongi e me'a 'ufi'ufi 'o e fakatali hili hono falasi.
- Toe-fakaava 'a e me'a fakamo'ui/tamate'i 'o ho'o vai mafana.

**KĀTAKI 'O MUIMUI KI HE NGAAHI FAKAHINOHINO KOTOA
MEI HO'O 'Ū POTUNGĀUE FAITU'UTU'UNII.**

Fakafoki 'o e Tu'unga Lelei 'o e Vaí Lisi ke vakai 'aki e

KI A KINAUTOLU 'OKU NŌFO'I A MAUÍ NA'E UESIA 'E HE NGAAHI VELA LAHII

Ngaahi me'a Ngāue Falasi

'Oku 'ikai ke hoko 'eni ko ha lisi kotoa 'o e ngaahi me'angāue 'oku ke tānaki/ngāue'aki 'a vai tānaki 'i he naunau fakatāutaha

- Vai mafana**—fakapapau'i 'oku tamate'i pea 'oku mokomoko 'a e vai kimu'a pea toki fakatafe. Fakalele 'a e vai ki ai kae 'oleva kuo 'ikai te ke toe sio ki ha momo'i me'a mei he hita vai. Fakafonu pea fakamo'ui ke ngāue'aki.
- Ko e me'a ngaahi 'aisi**—lī 'a e 'aisipoloka 'oku 'osi ngaohi pea lī mo e fakapoloka hoko, pea tāpuni'aki 'a e me'asivi (kapau 'oku 'i ai) pea mo fufulu 'a e koniteina kimu'a pea ngāue'aki.
- 'Aisi fakamokomoko**—'okapau 'oku 'i ai ha me'a fakamokomoko vai inu 'oku fakalele mei he 'aisi, hua'i ha 'ū ipu vai pea tāpuni 'a e me'asivi kimu'a pea fai ha toe inu mei ai.
- Mīsini fufulu ipu**—fakalele ha vaima'a tu'otaha ta'e 'i ai ha me'a 'i he mīsini fufulu ipu.
- Mīsini ngaahi kofi**—hua'i e vai, fufulu e ngaahi kongakonga 'oku ke malava 'o fufulu pea fakatui 'a e me'asivi (kapau 'oku 'i ai). Fakalele 'a e vai 'i he mīsini kofi pea toutou hua'i kimu'a pea toki hoko atu e inu mei ai.
- Sioki vai**—hua'i e vai, fufulu 'a e koniteina, pea fakahū 'a e me'asivi (kapau 'oku 'i ai).
- Me'a fakama'a vai**—lolotonga 'ae fuofua falasi 'i 'api, 'oku tonu ke fakatafeha fa'ahinga me'a fakama'a e vai kimu'a pea falasi. Ko 'ene lava pe, 'oku tonu ke fakalele lahi e me'a fakama'a vai ke toe lele'i tu'o taha kimu'a pea toki ngāue 'aki. 'Okapau 'oku 'ikai te ke fakapapau'i e founiga ke fakahoko hono toe fakalele tu'o taha, vakai ki ho'o tohi fakahinohino fakatāutaha pe tā ki he kautaha ne nau fakatau atu 'a e mīsini ki ha tokoni.
- Mīsini komo hahau, CPAP, mo e ngaahi mīsini kehe**—hua'i 'a e vai 'i he mīsini pea vaima'a 'aki ha vai 'oku ma'a.

Falasi Ho'o Tangikē Tanaki'anga Vai

'Oku 'i ai 'a e ngaahi kasitomā 'oku ala 'i ai 'enau 'ū tangikē tānaki'anga vai. Ko e ngaahi faingamālie lelei 'eni ki hono fakatafe ki tu'a pea mo fufulu 'o e 'ū tangikē tānaki'anga vai fakatāutaha. Hili hono fufulu, 'oku totolu ke fakama'a 'aki e kemikale fakama'a vai 'o muimui ki he ngaahi makatu'unga 'o e American Water Works Association (AWWA).

'OKU 'I AI HAO FEHU'I?

DWS: 808-270-7550

www.mauicounty.gov/water

health.hawaii.gov/mauiwildfires

**KĀTAKI 'O MUIMUI KI HE NGAAHI FAKAHINOHINO KOTOA
MEI HO'O 'Ū POTUNGĀUE FAITU'UTU'UNII.**

